

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(PINCZÉREK LAPJA.)

A hazai szállodások, vendéglősök, kávéosok, pinczerek és kávéházi segédek érdekeit felkaroló szakközlöny.

A „Budapesti szállodások, vendéglősök- és korcsmárosok ipartársulata“-nak, a „Budapesti pinczér-egylet“, a „Fővárosi pinczér-kör“, az „Első magyar országos pinczemesterek és pinczemunkások egylete“, a „Budapesti kávéházisegéd-egylet“, a szathmár-németi „Pinczér-egylet“, a székesfehérvári „Pinczér-egylet“ s a szombathelyi „Pinczér-betegsegélyző egylet“-nek

HIVATALOS KÖZLÖNYE

— Megjelenik havonként kétszer —
minden hó 1-én és 15-én.

Előfizetési ár:

Egész évre 4 frt. — Háromnegyed évre 3 frt.
Félévre 2 frt. — Évnegyedre 1 frt.
Egy szám ára 15 kr.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

IHÁSZ GYÖRGY.

Lakik:

VII. Klauzál-utca 2. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

A kiállítás időtartama alatt a „szállodások-, vendéglősök és korcsmárosok-ipartársulata“ kiállítási mintaszállodájában (városliget).

Kéziratok és előfizetések ide intézendők.

Előfizetheti még: Kutschera Mihály urnál, Aranykút-utca 6. és Fromm Antal urnál, dohány-utca 30. szám.

A mintaszálloda megteremtője

Mainap azt mondhatjuk, hogy a kiállítások korszakában élünk; egymást követik a nemzetközi, országos és szak-expositiók, előtűntetve a nemzetek villángyors haladását békés uton. Legszebb vívmánya a kultúrának, hogy a mívelt nemzetek nem annyira szeretnek sikra szállni egymás ellen fegyverrel kézben, népeket ölve, országokat pusztítva, hanem nemes versenyre kelnek a művészet és ipar terén, azon a téren, ahol a hatalmas emberi ész és tehetség vivja ki magának a babért. A folyton növekedő érdeklődés e kiállítások iránt a társadalom minden rétegében tanuskodik róla, hogy az újkornak mennyire van szüksége rájuk, mint a találmányok és az emberi szorgalom tárházára. Minden ember aki meglátogatja, élvez, tapasztal, tanul; és ha az ember akármennyi kiállítást is meglátogatott már, soha sem mondhatja, hogy nem érdekes többé rá nézve egy újabbat megnézni, mivel minden nemzet a kiállításában a maga eredetiségében bemutatja magát, újabb találmányokat vagy szebb, tökéletesebb ipari terméket hoz, és ezekkel követi tanulmányait és tapasztalásait a szakember.

De mégis van valaki, akit eddig nem elégíthetett ki tanulmányozás tekintetében semmiféle kiállítás, kinek iparága szorosan véve egyáltalán nem volt sehol sem képviselve, sem Bécsben, sem Párisban, sem Amerikában, és ez a — pinczér. Mert a vendéglőket vagy frissítő helyeket a kiállítások területén, csak nem lehet úgy tekinteni, mint kiállítási objektumot. Egyszerű, ideiglenes helyek azok mind, csupán a látogatók kényelmére szolgálva, melyek között van ugyan számos olyan, ami érdekelhet bennünket, már az idegenszerű berendezése, főzőmódja és

pinczéje miatt. Hanem ez már az egész: a legfontosabb dolgok, czélszerű praktikus konyha és pinczeeszközök, finom magasabb igényeknek megfelelő vendéglői kellekek, szép, izléses és mégis egyszerű szoba, vagy szalonberendezés, egy bámulatos szép és szabályszerűen terített asztal stb. kiállítását eddig még mindig nélkülöztünk, és ennélfogva rólunk mint iparosokról a társadalomban szó sem lehetett, és nem is volt.

És íme, a budapesti országos kiállítás a legelső, a hol jogosan beszélhetünk vendéglői iparról, mely legelőször az egész világ előtt helyt adott nekünk a műveikre büszke szorgalmas munkások között, mely megmutatja nekünk azt az utat, melyen haladunk, azt a célt, melyet elérnünk kell. Azért a kedves kis épület miatt, a mintaszálloda miatt drágább nekünk pinczéreknak minden világkiállításnál a mi hazai kiállításunk. Gyöngye az én tollam ahhoz, azt mind érdemlegesen elbeszélni, hogy ott a vendéglősök pavillonjában mi mindent lehet látni és tanulni; hivattottabb szakemberek fogják ezt tenni. Én szívem melyéből óhajtanám, ha az egész Magyarhonból minden pályatársam eljöhethet megnézni e remekművet, mert nagyobb mérvben seholsem bővítheti nagykismereteit, seholsem láthatja és tudhatja meg azt helyesebben és jobban, hogy mi az a vendéglői ipar, mint ott. A mintaszálloda emelése által egyszerre beléptünk abba az osztályba, melybe tartozunk, amelybe lépni mindig óhajtottunk, az iparos, a munkásosztályba. Nagy áldozatokba került, hanem alapítói meglehetnek arról mélyen győződve, hogy elismerést, hírnevet és dicsőséget szereztek maguknak hosszú időkre a világ előtt.

És kinek köszönhetjük mi azt leginkább? Első vonalban a budapesti ven-

déglősök ipartársulata egy kimagasló alakjának, egy férfinak ki nem kimélt sem költséget, sem fáradságot, maga köre gyűjtötte a társulat kitűnősegeit, velük egyetemben, törhetetlen buzgalommal és odaadással alkotta ezt a művet, mely most az országos kiállítás terén az ipartársulat nevét és a mi nevünket hirdeti; egy férfinak, ki német születése daczára több érdemeket szerzett magának a magyarosítás körül, mint sok magyar; egy férfinak, ki, hogyha segíteni kellett, nemcsak beszélni, hanem a haza, a felebaráti szeretet oltárára több áldozatot tett le, egyszerű vendéglős létere, mint némely mágus. A mintaszálloda az ő eszméje, és ez a mű jellemzi az egész férfit, mert mintaképül szolgálhat az ipartársulatunk e kiváló egyénisége nekünk mint családapa, mint ember, mint lelkes hazafi. Büszkék lehetnek azon kartársaim, kik az ő üzletéből, az ő iskolájából kerültek ki, mert méltán azt mondhatják magukról, hogy képzett pinczerek. És a neve annak a jeles férfinak — — no de ezt már nem mondok meg; először mert e magyarzatból, az ő érdemeiről úgy is ráismerhetünk azonnal, másodszor azért nem, mert mint afele nagyszájú újságíró, ki mindent látni, hallani és kifürkészni iparkodik csak azért, hogy azt rögtön a tisztelt közönség becses tudomására hozhassa, annál jobban örülve, mennél érdekesebb az újdonság, én is ipartársulatunk e kitűnősege magánéletéből tudok egynehány „fekete“ pontot, melyekből miután hasonlíthatok egymáshoz mint egy tojás a másikkhoz, kifogok hirteleniben egyet, bemutatva őt mint — kegyetlen zsarlót. Ennélfogva nagyon természetes dolog, hogy a nevét ki nem mondom, különben mindjárt becsületsértési pert zúdítana nyakamba.

1876-év volt; alig volt nyolcz napja mult, hogy Magyarország géniusza szomoruan hajolt a nemzet bölése, Deák Ferencz ravatalára, máris egy új csapás által lett sújta hazánk egy nagy része, különösen a főváros. A Duna kiáradt a medréből, víz alá temetve sok vidéket, falvakat és városokat. Ó-Buda és a felső Lipótváros meg a főváros gyöngye, a kies Margitsziget majd egészen vízben állottak. Rengeteg pusztításokat vitt véghez, óriási kárt okozott vagyonban és emberéletben a felbőszült elem. Hány szülő veszttette gyermekét, hány gyermek szüleit, hány ember hajlékát, ki mondhatná meg? Ekkor bőven nyílt alkalom minden szerencsésebb sorsu embernek fényes taubizonytságot letenni keresztény felebaráti szeretetéről. Siettem is szegény és gazdag, a lakosság apraja-nagyja letenni filléreit a jótékony-ság oltárára, enyhítve az árvízkarosultak nyomorát, törülve könnyeit. Tetemes ösze-gezsek folytak be a hatóságoknál, úgy mint a lapok szerkesztőségeiben.

Ez időben a mintaszálloda létesítője volt az én főnököm. Vendéglőjét, mint már említém, méltán a pinczerek iskolájának lehetett nevezni. Hogy tudott egy vendéggel bánni, mily virágzóvá tette ájletét, köztudomású dolog; még a személyzete iránt is csak finom, kíméletes magavisélet tanusított, durván nem járt el soha senkivel, de azért fegyelmet emberei között tudott tartani.

Hanem egy szép nap reggelén, még ő nála is szokatlan, rendkívül nyájas „Jó-reggelt”-tel beköszöntött az ebédőbe, kezében egy iv papír meg egy jól kihelyezett plajbász, és hozzánk állt az „iroda-asztalhoz”, a hol én meg pajtásaim kínoztuk az étlapokat, rozsz tollainkkal és még rozszabb orthografáinkkal. De nem sokáig enygelgett velünk, nem is az volt a szándéka, hanem áttért mindjárt a dolgozóhoz.

Uraim, mond í, önök tudják és látták, hogy az árvíz mily pusztításokat tett polgártársaink életében és vagyonában; azt is tudják, hogy országszerte még a legszegényebb ember tehetése szerint hozzájárul filléreivel a szerencsétlenek nyomorának enyhítésére. Illó tehát, hazafias kötelességünk nekünk is, a mennyire lehet, segíteni. Itt az iv, kiki tetszése szerint írjon alá valami csekély összeget. Hozzáim fordulva, kérdező: nos hát ön mennyit ír alá?

Nagylelkű akartam lenni, én kikapartam a zsebemből, ha jól emlékszem, vagy öt kemény hatot, (ha több nem volt, hát bizonyosan kevesebb) és ez adományomat át akartam neki nyújtani.

De a nagylelkűségem tudata azonnal lyukat kapott, mikor főnökünk rám förmedt: Hát ez micsoda? Nem szegényli magát evvel a pár krajczárral, mikor még az utolsó vászon-eseléd is háromforintot adott? És tartott nekünk olyan prédiká-

ciót, hogy billiárdozásra meg effélékre van pénzünk, ilyen nemes ezélra pedig nincs stb., hogy azt hittem, mindjárt el-sültyedek. Szegény borzas Fránzli pajtásom orra egészen tintás lett, úgy dugta az étlapok közé, de nem használt semmit. A vége az lett, hogy mindegyikünknek nolens-volens ki kellett rukkolni öt-öt forinttal, a borfukat, csapost, mindenest sem hagyva ki, hogy hogy az aránylag csekély számú személyzetétől kikerült az árvízkarosultak javára kétszáz harmincz forint. Hogy ő sem maradt vissza, azt felesleges említeni, de mégis megjegyzem, hogy ő az egyszerű iparos, hozzájárul öt-száz forinttal. Ugyhiszem nem kell ehhez kommentár. Még említhetnék több ily példákat tőle, de elég jellemző ez az egy is.

Mikor pár napra rá egy asztaltársaság e szép esetet megtudta, lelkesen föl-vözölték őt e nemes, hazafias tett miatt. Ugy meg volt hatva, hogy egy könny csordult a szeméből.

Egy oly piczi kis könny; sokkal gyönyörűbb ékszer az némelykor, mint a legragyogóbb gyémántos csillag egy diszfrakcion.

És ez a férfiu egészen a miénk.

Sincerus.

A nagyérdemű közönséghez!

A budapesti szállodások kötelességöknek ismerik törzsvendégeiket és a t. cz. utazó közönséget figyelmeztetni, hogy a vasuti és gőzhajó állomásokon ácsorgó hordárok, közszolgák, berkoocsok és magányosok által magokat félrevezettetni ne engedjék, mert a szállodákban szobák a már hirdett és aránylag legolcsóbb árakban mindig inkább kaphatók, mint magánosoknál; az iránt pedig gondoskodva van, hogy a t. cz. utazók szállodáinkban minden időben a legkényelmesebben elhelyezhetők. — Az összes szállodások nevében

Walter Ferenoz, alelnök.

A „Budapesti szállodások, vendéglősök- és korcsmárosok ipartársulata“ kiállítá i bizottsága f évi május hó 12-én tartott ülésében a kiállítási minta-szállodához napi biztosokul a következő tagokat választotta:

(Május 13-tól, június 15-ig.)

Hétfőn:

d. e. Glück Frigyes; d. u. Löfflman Vilmos.

Kedden:

d. e. Petz Károly; d. u. Süssenbeck Albert.

Szerdán:

d. e. Szuszky Lipót; d. u. Wrabetz Frigyes.

Ösütörtökön:

d. e. Feith István; d. u. Walasek János.

Pénteken:

d. e. Mayer József; d. u. Fanzler János.

Szombaton:

d. e. Wohlfart Vilmos; d. u. Kommer Ferenoz.

Vasárnap:

d. e. Hermann Ferenoz; d. u. Wirth Ferenoz.

Zufere Ausstellung.

Nachdem die eriten glanzvollen Tage der Eröffnung unserer Landesausstellung vorüber sind, beginnen wir die einzelnen Pavillonsgruppen aufmerksamer und eingehender zu betrachten. Besonders zieht unser Interesse neues, noch nicht dagewesenes an sich, und dieses können wir mit vollem Rechte von der durch die Genossenschaft der Budapester Hoteliers, Restaurateure und Schauffurthe im eigenen Pavillon arrangirten Ausstellung behaupten. Wir hatten wohl schon eine Kochkunstausstellung in Wien, eine Zusammenstellung des Hotelwesens in Zürich, welche Letztere ihre Hauptaufgabe vorzüglich in verfähigen städtischen Nachweigungen befandete, — aber eine, das ganze Hotel- und Restaurationswesen umfassende, und in allen seinen Theilen so harmonisch und gefällig arrangirte Ausstellung dieses Gebietes, wie wir sie in dem oben bezeichneten Pavillon beisammen finden, haben wir noch bei keiner andern Ausst. llung getroffen, und können demzufolge die Korporation und den an ihrer Spitze stehenden Präses Johann G u n d e l, dem das Hauptverdient an dem Zustandekommen dieser Exposition gebührt, aus vollem Herzen beglückwünschen. Wollen wir nun einen Gang durch den in jeder Hinsicht so interessanten mit Mezzanin und 1. Stock versehenen Pavillon unternehmen.

Gleich beim Eintritt in das Vestibül ist unser Auge durch das architektonische und Decorative Bild überrascht, das sich uns hier entbült. Zwei zu beiden Seiten angedrängte Tafeln enthalten die Namen der Gründer und Ausst. ller des Pavillons. Telegraph und elektrische Beleuchtung sind auf das Musterhafteste eingeführt. Wir treten links in die Kollektiv-Weinausstellung, und müssen uns hier ebenfalls befriedigt aussprechen. Die auf schmuckvoll freudlichen Stagen und Schränken aufgestellten einheimischen Weine bieten einen gar einladenden Anblick. An geeigneten Schauffurthe ist dafür geforgt auch die Qualität der ausgesellten Weine prüfen zu können. Von hier gelangt man in den Mutterpersejaal, in welchem ringsum die Weinausstellung ihre Fortjegung findet.

Das Aug wird hier namentlich durch den geschmackvoll arrangirten Mutterisch als Stillleben gefesselt. Farbige Oberlichte werfen auf das ganze ihren gedämpften Schein, und läßt das fein emaltre Porzellan und Glas, und das herrliche Silber desto mehr erunkeln. In diesem Raum befindet sich das Buffet mit kalten Speisen. — Von da aus gelangt man in die Mutterküche, welche in ihrer Reichhaltigkeit besonders jede Hausfrau zum Studium anregen muß. Weiter kommen wir in den Ausstellungsraum der Champagner-Fabrik H ö l l e, wo sich ein prächtiger Eis-schrank der Firma Sachs befindet. Den Schluß der ebenerdigcn Ausstellungskafalitäten bildet die Siebenbürger Weinbude, Eigentum des Franz Kommer Restaurant zum Blumenhof, Josephplatz. Diese in echt nationalem Styl gehaltene Weinbude übt auf den Besucher einen wahrhaft zauberischen Reiz aus, die bunt bemalten Tische und Bänke, die sinnigen Sprüche an den Wänden, überhaupt das ganze harmonische Ensemble dieses Raumes zieht so einladend aus, daß kaum ein Gast sich daraus entziehen, ohne sich auf ein paar Momente niederzulassen und den hier ausgehenden vorzüglichcn Siebenbürger Wein zu verkosten.

Nach dieser anmuthigen Haltstation betreten wir neuerdings das Vestibül, und begeben uns nun über die Freitreppe, die uns im Verhältniß zu dem knapp bemessenen Raume, durch ihre wahrhaft süßhe und mit seltenem Geschick gelöste Konstruktions überaus, in den Mezzanin. Ein Rundgang dafelbst zeigt uns, daß wir hier alle zum Hotelwesen erforderlichen Gegenstände in wohl geordneten Gruppen beisammen sehen, und zwar Porzellan, Glas, Silber, Möbel aus gebogenem Holz, Bade und Waschapparate, Kofzet, Küchen- und

Kellergöräthe, alles von den ersten Firmen Budapest's in musterhafter Weise ausgestellt.

Schließlich begeben wir uns noch in den 1. Stock, wo sich drei Musterzimmer für Hotel-einrichtung befinden, und zwar 1 Salon und Schlafzimmer (letzteres englisch gothisch) ausgestellt durch Kammer Hotel Jägerhorn, ferner 1 Tages-Salon inaleich Schlafzimmer, ausgestellt von Friedrich Glück Hotel Pannonia. Alle drei Räumlichkeiten machen den Eindruck vornehmer Eleganz und zugleich wohnlicher Behaglichkeit; namentlich aber bieten dieselben vermöge ihrer namhaften Verbesserungen, wodurch einzelne Möbelstücke theils doppelten Zwecken, theils bloß als Hülle von nicht zur Schau gestellten Objecten dienen, dem im Hotel wohnenden Publikum eine Bequemlichkeit, wie sie nur den höchsten Anforderungen entsprechend sein kann.

Dieser Pavillon, welcher uns auf einen Flächenraum von nur 300 □ Metern so viel des Schönen und Interessanten zur Anschauung bringt, wurde nach den Plänen und unter der Leitung des Professor Severin Broghammer Architekt in Budapest erbaut, von ihm entworfen sind auch die Siebenbürger Weinprobe, und die drei Musterzimmer im 1. Stock, so wie überhaupt das Arrangement des Ganzen unter seiner Leitung verfertigt wurde.

Schließlich müssen wir noch erwähnen, daß um den Pavillon herum, ausgenommen der Vorderfront, unten schattigen Bäumen Tische und Bänke sich befinden, wo der Restaurateur Scherer endorfer für treffliche Küche und guten Wein zur Erquickung des Publikums Sorge trägt.

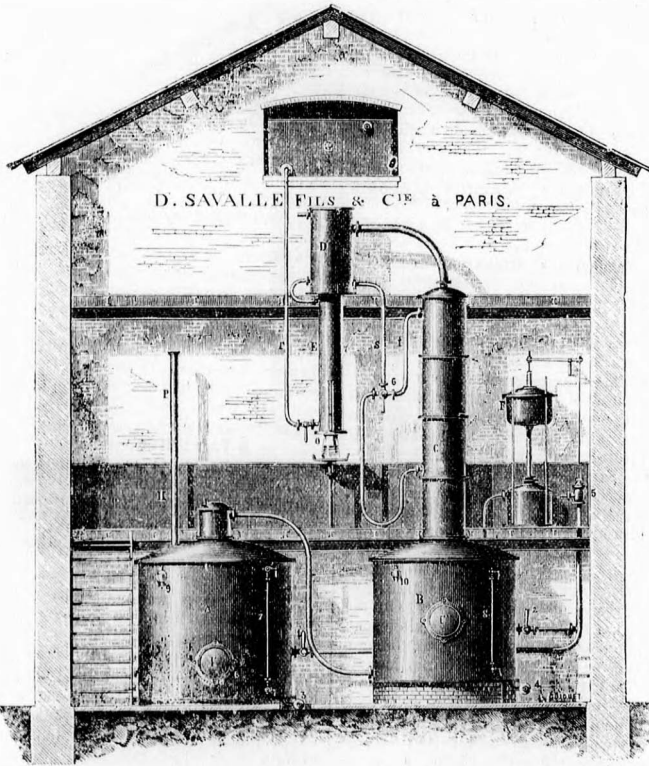
Interessant ist hier noch zu sehen, der in dem kleinen Gebäude hinter dem Pavillon untergebrachte Sparherd mit Gasheizung, welcher nach Aussage der bewährtesten Fachmänner sowohl in Punkte der Sanität, als der Sparhaftigkeit und der Reinlichkeit als der einzig praktischste in seiner Art sich bewährt. — * * * —

Irányeszmék.

Az országos egyesület megalakíthatására, — mindenek előtt szükségesnek tartom egy olyan alapszabály kidolgozását, melyet részletes tárgyalás alapján az összes pinceszervezetek és az összes vendéglős ipartársulatok elfogadhasanak. Egy ilyen alapszabály összeállítása azonban, megfontolt körültekintést és más hasonló intézmények alapszabályainak tanulmányozását, mindenek felett pedig a törvények alapos ismeretét feltételezi. Azért csekély véleményem.

SAVALLE ET FILS.

(Párizsi cognák-gép készítője.)

Ez azon gép, mely a cognákat előállítja és egyszerűsödött finomítja is, minthogy hazánkban eddig azon bort, amely nem igen volt ihatásra alkalmas vagy pedig gyengébb minőségűt fogva, mint pl. a hazai kerti borok a jövő termésig sem voltak eltarthatók — a cognák főzés folytán most már szinte értékesíthetők.

Világosan (Aradmegye) létesült is már évek óta „Magyar francia cognak gyár” czég alatt egy vállalat, mely a magyar borból egészen francia módra cognakot állít elő; továbbá előállít borból: borszeszt, mely eddig Magyarországon még szinte nem volt kapható, s mely az okszerű berkezeléshez multbatlanul szükséges; előállít még egészen finomított borszeszt, mely ismét a francia módon gyártott magyar pezsgő gyártáshoz nélkülözhetlen. Az előirt tárgyak természetben megízlelhetők Frömm Antal úrnál Dohány-utca 30. szám.

nyem szerint a kiküldendő bizottság tegye tanulmány tárgyává az ügyet, lépjen érintkezésbe az „Országos ipar-egyesület” vezérfőnökével, — kérjen utasítást ezelektől, — hogy mimódon és milyen irányelvek mellett volna létesíthető az országos egyesület? A főváros különböző társulatai, nevezetesen a „fogadósok, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata”, a „kávéosok ipartársulata”, s ezeknek „témekkezési egyleteik”, valamint a „pinceszervek egylete”, a „kávéosok segédek egylete” — mimódon volna-nak az országos testület alapszabályainak keretébe beilleszthetők? — és ezen fővárosi vagy központi nagy testület minő hatáskörrel volna felruházandó? továbbá: lépjen érintkezésbe a vidék összes vendéglős ipartársulataival és az összes pinceszervezetekkel s ezeknek szervezetéről, működésükről, tagjai létszámáról és vagyoni állásukról szerezzen adatokat, s a nyert adatok alapján a törvények minden erre vonatkozó szakaszainak szem előtt való tartásával készítse el az országos testület alapszabály szakaszait a kellő felvilágosításokkal ellátva, magyar és német nyelven sokszorosítva és e becses lap hasábjain is nyilvánosságra hozva, küldje meg az összes egyleteknek, és csakis miután az egyletek elfogadták — hívassék egybe a congressus.

A már közölt, és . . . k ur tervezetét „észrevételeim” kiegészítéssel ezeket óhajtottam elmondani — De miután . . . k ur tervezete szerint, az „Országos egyesület” nem tartom létesíthetőnek, — szabad legyen csekélységemnek is ez irányban való szerény nézeteimet elmondani, azonban a nélkül, hogy én azoknak valami fontosságot tulajdonítanék, vagy hogy én azokat egészen elfogadhatónak tartanám; a világért sem, csekélységem sokkal kisebb, mintsem az ügy fontosságához érdemlegesen hozzá szólhatnék, csakis a nemes cél iránti érdeklődés iratja velem e sorokat, azért ha netalán előadásom gyenge és fogyatékos leend, a t. olvasó kegyes elnézést kérem

. . . k. ur tervezetének 15 ik pontjára nézve azon véleményben voltam, hogy az országos testületnek rendes tagjai csak is azon egyének lehessenek, kik vendéglős és kávéházi alkalmaztatásukat a törvények „munkakönyvvél” igazolhatják. De tovább gondolközva az eszme megtestesítése és annak a jövőbeni működése felett, azon megállapodásra jutottam, hogy az országos szövetségbe a vendéglősök, fogadósok, kávéosok és korcsmárosok is bevonandók volnának, közös érdekeink a segédekkel annyira összefűznek, hogy különválva, az országos testület működésének — nem lenne meg a kívánt sikere. Azért közös érdekeink elvétel kiindulva, a szatmári és székesfehérvári pinceszervek alapszabályait felhasználva, az „Országos ipartestület” alapszabályainak vázát megkísértem összeállítani, de ismételve mondom, távol legyen tőlem, hogy én azokat egészen helyesnek és elfogadhatónak tartsam. Csekélységem gyenge egy olyan messze kiható mű összeállítására s mint már említém, csak is a nemes ügy iránti szeretetből és eszmecsere céljából teszem, s bírádságom meg leend jutalmazva, hacsak egy porszemmel járulhatok is a nagy mű megalkotásához, azért eszmeimet a következőleg állítom össze:

A „magyarországi vendéglősök, kávéosok és összes segédek országos ipartársulatának alapszabályai.”

1. §. A magyarországi fogadósok, vendéglősök, kávéosok és összes segédek, társa-

dalmi állásuk emelése, szociális ügyek rendezése és közös üzleti érdekeik előmozdítása, valamint a kölcsönös segítségnyújtás, emberbaráti jótékonyaság nagyobb gyakorolhatása céljából, ezen alapszabályok értelmében szert egy országos testületre tömörülnek. (Ipartörv. IV. feje.) Továbbá:

a) a testület alakulás után, külön szabályok szerint országos nyugdíjintézetet létesítenek. (Ipartörv. 146. §.)

2. §. C z i m e:

„A vendéglősök országos ipartestülete.”

3. §. S z é k h e l y e:

a) központi székhely: Budapest.

b) kerületi székhelyek: Pozsony, Győr, Komárom, Szekesfehérvár, Pécs, Szombathely, Temesvár, Brassó, Kolozsvár, Szeged, Arad, Nagyvárad, Debreczen, Miskolc, Kassa, Szatmárnémeti. (A többiek ismeretlenek előtt.)

c) ezeken kívül hazánk bármely városa, hol 4 vendéglős vagy kevés és 10 pinczér elhatározza az „Országos ipartestület” köteleibe lépni, ezen alapszabály elfogadásával kerületi székhely lesz.

d) ezekre a belépési díj, fejenként 16 frtban állapították meg, — melynek fele az „Országos ipartestület” törzsvagyonát képezi, fele pedig az alakítandó nyugdíjintézet alapjára az országos ipartestület megalakulása után készíttetik el.

9. §. A z o r s z á g o s i p a r t e s t ü l e t t a g j a i: rendes, alapító és tiszteletbeli tagokra oszlanak.

a) Rendes tagjai: az ország területén levő összes fogadóok, vendéglősök, kávéosk, italmérők, kiképzőintézetek jogait gyakorolattól függetlenül nincsenek. (Ipartörv. 105. §.) továbbá: a fogadók, vendéglők, kávéházak, korszmák és egyéb mulató-helyek azon egyéneik, kik alkalmaztatásukat a törvényes munkakönyvel igazolják és büntény miatt elítélve nincsenek.

b) Alapító tagok azok, kik az ipartestület pénzterába bármelyik székhelyen 50 frtot fizetnek.

c) Tiszteletbeli tagok azok, kiket kitünt érdemükkel fogva bármely székhelyi közgyűlés ilyenül megválaszt.

d) Más tisztességes ipartűző iparostársaink, valamint az egyetli orvosok és elhelyezők szintén lehetnek rendes tagjai, ha kedvük van ilyenül belépni, az a) pont alatt említett kivételek ezekre is alkalmazandók.

10. §. A t a g s á g v é g e t e r:

a) Elhalálozás vagy külföldre való utazás esetén, ez utóbbiak azonban tovább is tagjai lehetnek a testületnek, ha a tagsági díjt fizetik.

b) Ha valamelyik rendes tag büntény miatt fogházra ítéltetik és politikai jogainak gyakorlattól felfüggesztetik.

c) Ha mint rendes tag erkölcsstelen botrányos magaviselete által a testület jó hírnevét és tekintélyét veszélyezteti és háromszori megintás után is ismétli, az ilyeneket a testület elöljárósága a 7. §. d) pontban említett módon bünteti, vagy a testület kebléből kizárja.

d) Kizárt tagok a testület humánus jótékonyaságában nem részesülhetnek, a nyugdíjintézet segélyére sem tarthatnak számot.

11. §. A t a g o k j o g a i:

a) Az „Országos ipartestület” minden rendes tagja, ha rendes taggá való felvétele ezen alapszabálykönyv előmutatása által igazolja, tekintet nélkül arra, hogy hol vételet fel, — ott a hol alkalmazást nyer, jogait ezen alapszabályok értelmében azonnal gyakorolhatja, betegsége esetén is azon székhelyi ápolatja, hol a betegség érte

b) a 9. §-ban említett minden tag, ott a hol alkalmazva van, a testület közgyűlésein személyesen részt vehet, választó és választható, a testület ügyeinek inrészére választás és szavazatával folytathat.

c) A betegség eseteiben való ápolásra, valamint a nyugdíjazásra csak rendes tag tart hat számot, (magától értet, hogy csak is a létesítés után, és a megállapítandó kules szerint.)

Vass János, vendéglős

a szatmári „pinczér egylet” elnöke.

(Folyt. köv.)

KÜLÖNFÉLÉK.

Lapunk a jelen számmal fennállásának harmadik évnyogódába lépett. Körjük mindazon t. előfizetőiket kik lapunkat kioktekezése óta járatták s előfizetőiket a múlt számmal lejárt — legyönök szívesek előfizetőiket meilőbb beküldeni, nohogy a lap szétküldésénél fenakadás történjék. A kiadóhivatal.

— **Minta-szállodánkat** legutóbb a 1 b r e c h t f ö h e r z e g ö f e n s e g e i s z e r e n e s t e t t e m a g a s l ő t e r z e g e t t e s a f ö h e r z e g n e m g y ö z t e d i c s e r n i m i n t a - s z á l l o d á n k c z e l s z e r t e t t e s d i s z e s b e r e n d e z e s e t. V a g y h a r m o n e g y d e r t t ö l t ö t t k ö r t ű n k b e n. L e g j o b b a n l e k ö t ö t t e k f i g y e l m e t K a m m e r E r n ő e s G l ü c k F r i g y e s u r n a k s z o b j á t, k ö l c s ö n e n G l ü c k F r i g y e s u r n a k s a j á t a l m á n y u p a m l a g á y a e s f ü r d ő s z e k r é n y e, u g y s z i n t e n K o m m e r F e r e n c z u r n a k e r d ő l i b o r s z o b j á t, h o l a b o r o k m i n ő s e g e f e l ő l k é r d ő z s z o k ö t t i. A f ö h e r z e g e t — m i t á n G u n d e l J á n o s e l n ö k ű n k a b é c s i k ö z s e g n a n c s t i s z t e l e t e r e r e n d e z e t t d i s z e b e d e n v o l t j e l e n s a f ö h e r z e g e r k e z e s e r ő l p e d i g e l ő l e z e s t u d o m á s n e m v o l t — R a i n e r J ó z s e f „E u r o p a” s z á l l o d á s e s l a p u n k s z e r k e z t ö j t e k a l a u z o l t á k s m i d ő n a z e m e l e t r ő l v i s z a r t a t t g r. S z e c h e n y i P á l m i n i s z t e r e s M a t l e k o v i c s S á n d o r á l l a m t i t k á r h o z f o g a d t á k e s t i s z t e l e z t e k Ö f e n s e g e n k.

Vendéglősök értekezlete. Legutóbb több fővárosi vendéglős értekezletet tartott, melyre ipartársulatunk n. é. elnökét, Gundel Jánost is meghívták. Az értekezlet tárgya a rozsz üzletek okainak megvitatása, melyek nem csak a közelmúltban, hanem még most a kiállítás megnyitása óta tapasztalhatók, sőt attól tarthatni, hogy ez a pangás még nagyobb mérvet fog ölteni. Többen azt hangoztatták, hogy czelszerű lenne a kiállítási bizottság elnökehez, dr. Matlekovics Sándor államtitkárhoz, továbbá a főpolgármesterhez küldöttséget meneszteni, mely előadná az a óhajukat, hogy az esti 6 óra utáni 20 krosz mérkészt bemeneti jegyeket szüntessék meg, továbbá, hogy a kiállítás csak esti 8 óráig legyen nyitva a közönségnek. Az értekezlet nagy tetszéssel fogadta ezeket az indítványokat, de miután elnökünk Gundel János annak a reményének adott kifejezést, hogy az idegeneknek és vidékieknek tömege sebb érkezésével az állapotok javulni fognak, az ő indítványára elhatározták, hogy egyelőre nem tesznek lépéseket, de ha a jelen állapot egyhamar nem fordul jobbra, úgy közgyűlést fognak egybehívni, hogy a törhetlen helyzet javítására czelő lépéseket rögtön a legnagyobb eréllyel megtegyék.

— **Kiállítási pavilonunkat** pünkösdi első napján látogatta meg Tisza Kálmán ó excentliatja. A miniszterelnök neje családijával herceg *Od-szalchery* Gyula kíséretében lapunk szerkesztőjének alkalozása mellett szemlélte meg minta-szállodánk berendezését. A fűrdőszobában levő mozdó-székerejt igen czelszerűen találta, mert mint mondá „ilyen van az o sz. protestáns árvaházban is.” Elis-

merőleg nyilatkozott *Kammer* Ernő és *Glück* Frigyes urak szobái felől is.

— **A bécsi község tanács** tagjai, Uhl polgármesterrel többen minta-szállodánk Buffetjében voltak villásreggelin. *Scherendorfer* Frigyes vendéglős jó konyhája felől elismerőleg nyilatkozik. A községtanács tagjainak az ételeket *Gundel* János elnökünk, *Glück* Frigyes szállodás és ifj *Kammer* Ernő urak szolgálták fel. Ott voltak bécsi vendégeink közt: Ráth Károly főpolgármester, Gerlóczy polgármester, Matlekovits Sándor államtitkársb

— **Gundel János** urnak, vendéglős ipartársulatunk nagyérdemű elnökének edesanyja, apja és testvér-bátyja kiállításunk megtekintése végett a fővárosba érkeztek. Isten hozta őket körünkbe!

— **Családi örömeik.** *Glück* Frigyes ur a „Pannonia” szálloda tulajdonosa, lapunk jeles munkatársa kellemes családi örömben részesült, kedves neje f h 22-én egy egészséges gyermekkel örvezdettette meg. A kised *E n d r e* nevet nyert el a szent keresztsgében. — *Ugancsak* ily kellemes örömben részesült *Klívényi* Ferenc barátunk, a Szikszay úterem derek főpinczere is, kedves neje egy egészséges leánygyermekkel ajándékozta meg. A kised *E r z s e b e t* nevet nyert el a szent keresztsgében. Megjegyezzük még, hogy mind a két családnak első szülfői a kisedek.

— **A csehországi főurak** közül is többen megtekintettek kiállítási mintaszállodánkat, kiket *Parvula* Antal vendéglős ur ipartársulatunk buzgó tagja szíves előzékenységgel kalauzolt.

Fülöp Károly vendéglős ur Kolozsvárott átvette a „Nagy-Komló” vendéglőt s azt egész utjonnan berendezte. A vendéglő helyiségben a közönség kényelmére díszes kert is van berendezve.

Schweiger György derek vendéglősünk f. h. 20-ikán nyitotta meg a Duna és Lipót-utca sarkán levő igen izlészelen berendezett csinos vendéglőhelyiségét. *S c h w e i g e r* György ur jószívűsége eléggé ismeretes pályatársaink előtt, előzékenysége és udvarias modora által pedig annyira kivívta magának a közönség becsülését és szeretetét, hogy bármely városbeszéd tette volna is át ízléset — régi törzsvendégeit azért nem vesztette volna el. A megnyitási ünnepélyen igen számosan voltak jelen pályatársaink részéről is.

— **Ó-Tátraföld** vendéglőhelyiségei az idén nagy látogatózságra számíthatnak. Mint Bokros Károly barátunk értesít bennünk, igen előkészületek folynak a trónörökös pár fogadtatására. Ö Fenségeik a gróf Teleki-viláiban fognak lakni.

— **„Kávéipartársulat”** és a „kávéházi segédegylet” közös helyiségét f év május h 1-től fogva kalaputeza 10. szám alul aranyküzetező ó szám alá helyezte át *K u t s c h e r a* Mihály egyetli ügyvezető.

— **Mezősny László** szabolcsmegyei földbírtokos és bortermelő urtól igen érdekes levelet kaptunk, melyet térszűke miatt, csak jövő számunkban közölhetünk.

— **A „Pinczér-kör”** kebelében — dacára a tagok elfoglaltságának — mindig nagyobb életrealóságot észlelünk. A kiállítás után a kör helyiségében felolvasási estélyek leendenek. A kör tagjaiból pedig egy zeneárság szervezettek, mely a kör helyiségében hangversenyeket fog rendezni. A kör tagjai közül többen igen ügyes zenészek. Csak legmelegebben kívőzőlhetjük őket, ha e nemes törekvésünkkel igyekvenek élvezetet nyújtani tagtársainknak. Mint halljuk a társaság következőképp fog megalakulni: *S c h o p p e r*

Ferencz a pinczér-egylet elnöke (czitera), Sztanovics Miklós egy. titkár (hegedű), Kozmanovits Károly „Hungáriából” (czitera) Holler József a „Tigris” szálloda főpinczéje (czimbalom), Hász György lapunk szerkesztője (hegedű).

— **Schrauf János** vendéglős ur a városlegénye igen csinosan berendezett vendéglő helyiséget nyitott

— **Vendéglős üzletársaink** is tömegesen sereglenek fel kiállításunk megmészülésére. Fel is hívjuk összes üzletársainkat, hogy a budapesti szállodások, vendéglősök és kereszmárosok ipartársulatának kiállítási mintaszállodáját megtekinteni elne mulasszák, mert ez az első alkalom, hogy a vendéglői ipar is képviselve van a kiállításon. Tudvalevő dolog, hogy eddig még semmiféle kiállítás, még a világkiállításokon sem volt képviselő vendéglői iparunk. Vidéki üzletársaink közül is többen szakzszerűleg tanulmányozás tárgyává tették kiállításunkat. Itt voltak: *Kehrer Ferencz* névs Szekesfejvárról, *Pék Mátyás* szállodás Nagy-Károlyból, *Seiler Lipót* szállodás Bécsből, *Hübner Rudolf* kávé Szekesfejvárról, *Marczány Marton* szállodás Szombathelyről, *Fleischmann Ede* Kolozsvárról, *Pauer Lajos* vendéglős Komáromból, *Pálfi Antal* kávé Szegedről, *Weitner József* kávé Aradról, *Szarka Jenő* Újvidékről.

— **A „Pinczér-kör”** f. évi május hó 17-én tartará legutóbbi rendes havi választmányi ülését. Elnökölt *Pfahnl József* II-od igazgató. Jelen voltak: *Poplán Zsigmond* III-od igazgató, *Mihályi Ferencz* pénztárnok, *Eder Antal*, *Cserweny Ferencz*, *Sztanovics Miklós*, *Mundt Lajos*, *Schmidbauer Lajos*, *Móser Károly*, *Kozmanovits Károly*, *Duchon János*, *Földvári István*, *Schwartz Ferencz* választmányi tagok és *Iház György* a „Vendéglősök Lapja” képviseletében Olvasottat a múlt teli jegyzőkönyve. Tudomásul vették *Eder Antal* és *Mundt Lajos* urak által hiteltelítették. Új tagokul felvették: *Heszler József*, *Schundt Alajos*, *Bognár M.*, *Tivágl Lajos*, *Kutmann Ferencz*, *Petrich Ágost*, *Grett Ignác*, *Greschly Bódog* és *Thomann András* urak. Igazgató ur betérjeszi pénztári számadását, melyből kintt, hogy április hónap befolyt 317 frt 27 kr. Kiadás volt 287 frt. Marad 30 frt 27 kr. Tudomásul vették *Mihályi Ferencz* pénztárnok indítványozza: hogy a kör egész évre megrendelhetne egy magyar és egy német napi lapot. Hosszabb eszmecsere után a választmány a „Budapesti Hirlap”-ot és a „Budapester Tagblatt”-ot rendeltette meg. — Több tárgy nem lévén, elnök az ülést befejeztetnek nyilvánította.

— **Kiridusz Imre** debreczeni volt képzett főpinczér, átvette a Winkler-féle kávéházat Nagy-Károlyban, Údvözlőnk az új pályán!

— **A regale a kiállítás területén.** A kiállítás területén kimerésre jóvő szeszest italok után szerzendő regalek tekintetében a fővárosi közizgazgatás részéről csak most tétettek meg a lépések. Az általunk már hónapoknál ezelőtt közölt és a kiállítási bizottság által hozott, szabályok értelmében a kiállítás területén lévő kereszmárosok minden hordó, illetőleg minden palack szeszest itál után megkátározott, a kiállítási alapot illető illetéket tartoznak fizetni; az említett szabályzat 3. §-a azonban egész határozottan megmondja, hogy ezek kivül még a törvényes állami-és községi fogyasztási adot is fizetniük kell. A kiállítási elnök a főváros már ez év febr. 12-én átirattal értesítette arról, mely kereszmárosok kapták meg a kimerési jogot a kiállítás területén és egyuttal világosan felemlítette, hogy a város idejkorán gondoskodik a regaleadó beszedéséről. Ha a főváros csak most

találja szükségesnek érdekeit megóvni, ezért a kiállítási elnökséget természetesen nem lehet felelőssé tenni.

— **Kiállítási mintaszállodánkat** a francia főúri családok közül Madame la comtesse de Montgaron és fia le comte de Montgaron is meglátogatták s őket Cserweny Ferencz barátunk az „Európa” szálloda szoba főpinczéje kalauzolta s velük francia és angol nyelven társalgott.

— **A győri kávéosok és italmérők** egylete által beolvastott pinczér betegsegélyző-egylet tagjai legutóbb értekezletet tartottak, melyen határozattal kimondták, hogy a kávéosok és italmérők egyletéből kilépnek és önálló pinczér-egyletet szerveznek. A pinczér-egyletnek vagyonát is amaz egylet kezelté eddig, most majd a törvényes leszámolással minden tekintetben vége fog szakadni a közösségnek. A pinczér-értekezlet az alapszabályok kidolgozásával is foglalkozott, s csak időkerésére, hogy a mintegy 103 taggal megalakuló pinczér-betegsegélyző egylet elfoglalja helyét az életrevaló egyletek között.

— **Az aradi pinczér betegsegélyző-és temetkezési egylet** a munkaképtelen pinczér tagok alapja javára 1885. június hó 9-én a „Városliget” nagytermében *zártkörű rendezvényt* rendez. Belépti-díj személyre 1 frt., családjegyre 2 frt. Felülfizetések köszönetet fogadtatnak és hirlapjuk nyugtáztatnak. A meghívó másra át nem ruházható. Kezdete 8 órákor.

— **A szombathelyi pinczér-egylet** zászlószentesítési ünnepélye érdekében kifejtett előkészületek rövid idő múlva befejeztetnek. Résztünlők helyesnek találának, ha az ünnepély megtartását egyidejűleg a fővárosi „pinczér-egylet” fennállásának 50 éves emlékünnepélyének a kiállítás után leendő megtartására halasztatnak. Mint tudjuk 50 éves emlékünnepélyünkön a vidéki testvéregyletek küldőttei nagy számban fognak részt venni s innen a szombathelyi testvér-egylet zászlóavatási ünnepélyére egyetemlegesen átrándulhatának.

— **Miskolcon Eisenkraut Mór** pinczér-ügynök a „pinczér-egylet” megalakulását kezdeményezi. Adja Isten, hogy mielőbb siker koronázza nemes törekvését!

— **Kolozsvárról** az ottani társégylet igen szép szellemben mozog, ügyvivői lelkes harcossai érdekeinknek. *Taufer* elnök ur *Schleifer* Lajos titkár ur és *Fleischmann Ede* ur teljesen szívőkön viselik az egylet érdekeit s legközelebb zászlóavatási ünnepélyt rendeznek.

— **Ujvidéken** — mint örömmel értesültünk — vendéglős ipartársulat van alakulóban. Az ipartársulat körülbelül 200 taggal alakul meg. Kezdeményezői: *Hanzlik J.*, *Bracovits J.*, *Tossa J.*, *Fabri J.*, *Huck J.*, *Rozmil Zapletaly* J. stb. vendéglős urak. A kidolgozandó alapszabályokat óhajtanánk, ha a budapesti szállodások, vendéglősök és kereszmárosok ipartársulata alapszabályaink mintájára szerkesztenek, mely célra ipartársulatunk szives készséggel fog alapszabályainból néhány példányt rendelkezésükre bocsájtani.

— **Hölle és fia** többszörösen díjazott francia módra készítet magyar pezsgőborait *Albrecht* főherceg ő fensége legutóbbi látogatása alkalmából az „Európa” szállodában tartott díszbédjén megízlésre méltatta. A pezsgőbor jómínősége felől ő fensége elismerőleg nyilatkozott.

— **A „győri vendéglősök, kávéosok és italmérők szövetezete” és a „pinczér egylet.”** A győri pinczér-egylet testülete megütözéssel olvasta a „Vendéglősök Lapja” 9-ik számának

hírvonatában azon közleményt, mely Győrből nyert informatió alapján a győri vendéglősök, kávéosok és italmérők egyletének működéséről szól. A győri pinczér-egyletnek legutóbbi értekezletéből erre vonatkozólag a „Hazánk” egyteljedelmes és bőátdhalmazsal sátrúdt levelet közölt, mit az ügy érdekében mi is jónak látunk a következőkben közölni:

T. Szerkesztő Ur!

A Budapestben megjelenő „Vendéglősök Lapja” ez év 9-ik számának „Külföldiek” rovatában a győri vendéglősök és kávéosok ipartársulatának nemskóra módotíradó alapszabályai felől tétetik említés, amely cikkkecske végsősorában mellesleg, mintegy befejezősül oda tétettet, hogy ezenul már a segédek közvetítésére is nagyobb gond fordítaták.

E sorokra nézve, miután a tudosítás is győri, és pedig célzatos maga, az ügy is győri és csak győrieket érdekel, helyén valóbbnak látjuk megjegyzéseinket becses lapjában, épen a győri közügyeket képviselő hirlapban megtenni, mint Budapestben.

Hogy megjegyzéseinket megtegyük, erre nézve szükséges, hogy a győri pinczér-egylet példája és az evvel kapcsolatos közvetítési ügyét elülről kezdjük.

Győrtől a helybeli vendéglősök és kávéosok már 1857-ben alapítottak egy úgynevezett „Gastronomiai egyletet”, melynek czélja volt az üzleti segédeknek orvosi és ápolási segélyt nyujtani és azokat temetkezésének díszét emelni. Ezen egyletet a főnökök alapították és kezdetben maguk is tartották fenn, több azonban a főtartási költségeket az üzleti segédekre hártították. Ez mind rendjén volna és minden győri pinczér örök hálával tartozik a nagylelkű alapítóknak, valamint több bőkezű adományozónak — de szó ami szó — ez az egylet soha sem felelt meg annak, ami tulajdonképen rendeltetése volt, amely állitást a következők eléggé bizonyítják.

Ami a helyszerzést illeti, arra nézve elég legyen megemlíteni, hogy míg ezelőtt nemcsak a környékbeli megyék, hanem a legtöbb hazai és sok ausztriai fürdők is a győri egyleti helyszerzőhöz fordultak, addig most is idevaló főnökök és segédek nagy része is már más helyszerzőkhöz fordultak.

Ami pedig a betegápolást illeti, arra nézve elég legyen a következőket mondani: Volt már a betegápolának két háza, ugyszintén jött be hagyományokból, ajándékozásokból és fentartási költség cím alatt sok ezer forintja, de bizony a két ház már rég fucs, szerencsére azonban egy kis tőkéje istenkegyelméből maradt meg. A betegápoló maga mindig elhagyott állapotban volt. Megtörtént már az is, hogyha betege vittek be, ott mindenberendezés és felszerelés hiányozott megtörtént az is, hogy a beteg négykézláb szököt el télviz idején onnet, mert senki semnézett feléje; megtörtént az is, hogyha betegeit a padozaton halva találták; megtörtént az is, hogy annak, ki magát ottthon ápolattat, a szabályszerűleg járó segélydíjnak alig kapta meg egynegyedrészt. Szóval: semmi sem volt borzasztóbb egy pinczérre nézve, mint azon tudat, hogy „nekem a pinczér-betegápolóba kell mennem.”

Ezen eljárás számtalan panaszra adott alkalmat, de ha a pinczér-egylet panaszra mentek az intézőnek egynék által szép szóval megbiztatással elutasították és jogs joganyieik soha nem teljesítettek; így a pinczér-egylet csak túrték, szuevedtek és fizettek azon reményben, hogy majd csak megváltozik sorsuk! Nemrég meghalt a társulat régi bémóndója, (akit sokban lehet a történetekről okozni),

lamegy alkalommal a pinczerek elhatározták, hogy ezentul olyan bemondót és helyszerzőt választanak maguknak, kiből a legtöbb bizalom és szeretet özpontosul. De mi történt? A Győri kávéosk, vendéglősök és italmérők regale szövetkezete választ egy új bemondót és helyközvetítőt, anélkül, hogy bennünket csak kérdezett volna, hogy ugyan kit artok saját pénzetekből begyűlt fizetéses állásra tisztviselőtöknek megválasztani?

Mi győri pinczerek ezen eljárás után ismét lemondunk a jobb jövő eményéről ily helyzetben, ily viszonyok között és minden bizalmunkat elvesztettük, míg végre ama közmondás: „Segits magadon, megsegit az Isten is”, erőt kölcsönözött választékunk, hogy mi ezentul nem futunk-lótunk panaszra mint gyermekek, nem is lamentálunk többé nyomorúságot ispitánk fölött, hanem kezünkbe vesszük az ügyet, és más külföldi és hazai városok példájára alapítunk egy önálló „pinczér-szegélyző egylet et.”

Ez elhatározásunk mellett örömmel kell megjegyeznünk, hogy az intelligens főnökök, akik eddig sem erőszakolták magukat főnök születtek direktorokká, akik belátták, hogy ami ügyünknek eskis mi lehetünk a leghivebb s legbuzgóbb munkásai, törekvésünket már is megajándékozták szives támogatással, s reméljük, hogy a t. közönség is megosztja kegyét majdan ifjú egyletünkkel, amelynek czélja a humanizmus, az emberbaráti szeretett gyakorlása lesz.

A győri pinczér-egylet értekezlet több tagja.

A vidéki szálloda- s fürdő-vendéglős urak különbs figyelmeibe ajánlom hirdetemelyemet.

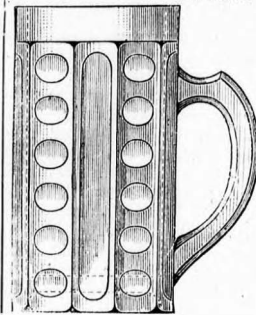
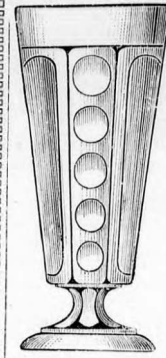
Géczy Ferencz

első budapesti
elő és tisztított baromfi,
tojás- és vadas-áru
kivitteli csarnoka

Budapest, IV. Duna-utca 10.,
ajánlja az évadra szép tisztított fiatal libát, ideai fiatal csirkét és fiatal poulardok, vadsertés, vadkacsák és egyéb salsonvadak, naponta friss választékban néletemben kapható a legolcsóbb árakon. Tojás (friss) átneztet, jótállás mellett. Naponta friss ludmáj.

☛ Főraktár Magyarország részére való di strial s francia hízalt baromfiból, ugymint : poulard s kappanak. ☛

☛ Vidéki megrendelések utánvéttel mellett pontosan eszközöletnek. ☛

Első es. kir. szabadalmazott osztrák-magyar
sajtolt s öntött
üveg-gyártás.
Schreiber J.
és
unokaöcscsei
BUDAPEST,
IV. Váci utca 18. sz.
(főlemelet).

KÉSZITÜNK
öntött és sajtolt
üvegből
seres kan-
csókat erős
fülelkel, viz
s kávé pohar-
akat, gyü-
möles-tartá-
lyokat, com-
potiereket,
csemege-tá-
nyérokat, és
vajszdobozokat.

STÖLZLE C. FIAI

es. és kir. szabadalma.

üveg-gyárainak
raktára

BUDAPEST,

Királyutca 50.

Mindenemü

Üvegáru

vendéglők,
kávéházak
számára,

valamint minden ház-
tartási szükségletre.

Képes árjegyzékkel kívánatra
ingyen szolgálunk.

Készletek és fényüzési
táblák.

Tábla-üveg.
Szabott gyártárak.

Vizahólyagot, kénlapocskát, borszeszt, bor-
festéket és zamatokat, továbbá dugót, aknát,
vakesapot, csapot, akna-emelőt, dugóhúzó stb.

legjobb minőségben és jutányosan szállit

Nagy Ignác

VII. Rombach utca 6.

☛ Vidéki megrendelések mérsékelt árért
gyorsan és pontosan teljesítettnek. ☛

Hausenblase, Eischlag, Gelatine, Weinsprít,
Weincouleuren und Bouquets, sowie Korke,
Fassspunde, Zapfen, Pippen, Spundheber, Kork-
zieher etc. liefert bestens u. billigt

Ignaz Nagy

VII. Rombachgasse 6.

Provinzbestellungen werden schnellstens zu
den promptest billigsten Preisen ausgeführt.

GUMMI és HALHÓLYAG

csak valódi párisi, teuzazonként 1-5 ft. — Rö-
vid teuzazonként csak 2 ft. — Legönomabb
párisi övatossági szilvaosok (safety-Sponges)
teuzként 2 3 ft, legönomabbak 4 ft. Továbbá többrend-
béli különlegesség.

Magyar és német árjegyzékek ingyen és bérmentve.
Szállitás a legnagyobb-titoktartás mellett (utánvéttel is.)

Weisz J. junior Bécsben, III. Löwengassa 28. L.

(sempt eldrusítók nagyobb bevásárlásoknál kedvezményben részesülnek)

A torontálmegyei gazdasági kiállításon 1884-ben **EZÜST DISZ-OKLEVELET** nyert.
 A bécsi 1883. évi nemzetközi gyógyszer kiállításon **EZÜST ÉRMET** nyert.
 A triezsi 1882. évi kiállításon **BRONZ-ÉRMET** nyert.
 A gráci 1880-ik évi országos kiállításon **ELISMERÉSI OKLEVELET** nyert.

A MOHAI ÉGNEZS FORRÁS

hazánk egyik legzénsavdúsabb

SAVANYÚVIZE

kiűnő szűzfűzetet tesz főleg az emésztési zavaroknál s a gyomor-nak az idegrendszer bántalmán alapuló baaiban. Általában a víz mindazon kóroknál kiváló figyelmet érdemel, melyekben a szervi élet támogatása és az idegrendszer működésének fölfokozása kívánatos.

Borral használva kiferjedt kedveltségnek örvend.

Kizárólagos
főrkártár

Édeskuty L.

m. kir. udv. szállítónál,
Budapesten.

Ugyszintén kapható minden gyógyszerertárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Az 1884-ik évi elszállítás

1,500.000
palaczk.

Király-torrás
lithiontartalmu legtisztább
alkali savanyú-víz.

STEFÁNIA-FORRÁS
legtisztább alkali savanyúvíz.
Elsa-forrás
magnézia savanyúvíz.

Königs-Quelle
ein lithionhaltiger reinster
alkalischer Sauerling.

Stefanie-Quelle
ein reinster alkalischer
Sauerling.

Else-Quelle
ein magnesia
Sauerling.

J. Deller's. Radkersburger Sauerbrunnen

gehören zu den besten Säuerlingen und sind als Heilmittel angezeigt bei Katarrhen des Magens u. der Gedärme. bei Appetitlosigkeit, Verdauungsbeschwerden, bei Katarrhen der Athmungs u. Sexual-Organen, bei Hämorrhoiden, Leber, Milz, u. Gallenblasen-Leiden, Bleichsucht, Wechseljieber u. nervösen Affectionen.

Ihres Lithiongehaltes wegen ist die Königsquelle ausserdem von ausgezeichneter Wirkung bei Gicht, Rheumatismus, Sand- u. Stein-Krankheiten, Nieren u. Blasenleiden

Wegen ihrer vorzüglichen Appetit erregenden Wirkung führt die Elsa-Quelle im Volksmunde den Namen Hunger-Quelle, weil auf den reichlichen Genuss dieses Wassers ein wahres Hungergefühl eintritt.

Das Nähere über die Quellen zu Heilzwecken besagt die fachmännisch geschriebene Broschüre, die vom Quelleninhaber J. Deller zu Radkersburg in Steiermark unentgeltlich u. franco zu beziehen ist.

Mit Wela u. Fruchtsäfte vermisch, sind die Königs-Quelle u. Stefanie-Quelle wegen ihres grossen Gehaltes an freier Kohlensäure u. doppelt Kohlensäuren Natron (Soda) ausgezeichnete Tafel u. Erfrischung-Getränke, sowie vorzügliche diätetische Getränke.

Zu beziehen in allen grösseren Mineralwasser Handlungen und den meisten Apotheken, sowie beim Quelleninhaber J. Deller zu Radkersburg in Steiermark.

Preise äusserst billig.

General-Repräsentant:
Anton Fromm,
Budapest, Tabakgasse No. 30.

Schlabitx A. L.

kereskedésben **Szegeden**

valódi **szegedi paprika, tarhonya** és **szalámi** nagyban és kicsinyben kapható. Ugyancsak megrendelhető Budapesten a szállodások, vendéglősök és keresma-rosok kiállítási mintaszalldájában is.

Árunkat a t. ez. háztasszonyok és vendéglősöknek legmelegebben ajánljuk.

In der Handlung des **A. L. SCHLABITZ**
in Szegedin

ist echter **Szegediner Paprika, Tarhonya** und **Salami** im gros & en detail zu haben. — Bestellungen können auch gemacht werden in Budapest im Muster-Hotel der Hoteliers, Gast- und Schankwirthe im Genossenschafts-Ausstellungs-Pavillon. Empfehle bestens meine Artikeln den geehrten Hausfrauen und Wirthen.

Lapunkra előfizetheti:

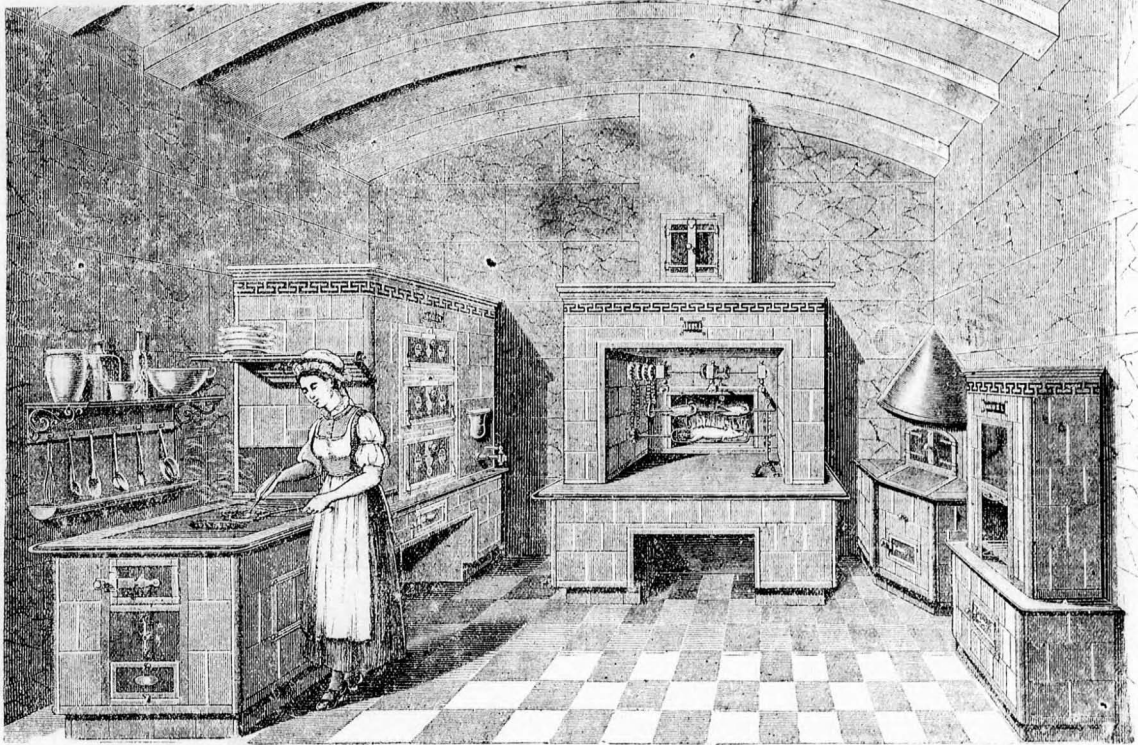
Budapesten:
 A Kiadó-hivatalban: Klauzál-utca 2. sz.
 Leth és Sperlich utraknál (kalap-utca 5.)
 Paulits József urnál (Erzsébet szálloda)
 Cservény V. urnál (kalap-utca 14. szám.)
 Karl Nándor urnál az ország-pinczesterek elnökénél
 A Szállodások, vendéglősök ipartársulata* iradhelyiségében (Lipótcza 12)
 tos-utca 8. szám.)
 A „Pincez-kör“ helyiségében (granátos-utca 8. szám.)
 A „Pincez-egylet“ helyiségében.
Ujvidéken: Szarka
 Jenő vasuti vendéglős urnál.
Fromm Antal urnál.
 Dohány utca 30. sz.
 E i d é k e n:
Szatmáron: Valkovits
 S. egyt. titkár urnál.
Szombathelyen: Zrinyi
 József egyt. elnök urnál.
Szegeden: Brueker
 Mihály főpincéz és Oszvold János szobapincéz urnál.
Komáromban: Boor
 József ipartárs. ügyész urnál.
Ujvidéken: Szarka
 Jenő vendéglős urnál.
Ungvárt: Sörös
 Márton főpincéz urnál.
Kolozsvárt: A. Kovács
 Gyula vendéglős urnál s Fleischmann Ede urnál.

Védjegy.

LAKOS LAJOS

ajánlja es. kir. kiz. szabadalmazott kifalazásnélküli takaréktüzhelyeit, a betétek meghajlás ellen bordákkal vannak ellátva. Készíték szinte újtalálom ányu asztallal ellátva tüzhelyeket, és a konyháról gőzkihuzóval ellátva szabályozható takaréktüzhelyeket, melyeken lehet egy főzőlapon kevesebb egőnyaggal főzni, készíti és raktáron tart konyha berendezéseket uralások, magánzők és vendéglősök számára, nemkülömben asztali, takaréktüzhelyeket, faburkolatokat, cserépvagy márványból, befsteak-tüzhelyeket sütő- és pastata-kemenczék, füstkeletkezés minden konyha- vagy szobafűtésnél elhárítatik. Minden általam készített munkákért jótallok. Budapest, IV. ker. Kalap- és Lipót-utca sarok, 10. szám.

Minden a borkezeléshez szükségelt anyagok, és pedig: **Viza-hőlyag, bor-zamat** (Weinbouquet), **borderítő por** (Klärungspulver), ugy **porok a bor savanyúságának megszüntetésére**; továbbá tökéletesen ártalmatlan **borfestékek, glicerin, gelatin, kénlapocskák**, nemkülömben **parafa-dugók** és palaczkokra való **czinn-sipkák** (Kapseln), a legjobb minőségben s legdúsabb választékban kaphatók: **Watterich Arnold** ur kereskedésében

Budapest, Dohány-utca 1. szám a.

Arjegyzék és kezelési jegyzék ingyen.

Alle Bedarfsartikel zur Wein-Manipulation, wie: **Saufenblase, Weinbouquets, Klärungspulver, unschädliche Weinfarben, Einfärlaq, Gelatine, Stopfeln, Glycerin, Zinnkapseln etc.**, in besten Qualitäten billigt bei **ARNOLD WATTERICH** Tabakgasse Nr. 1 (Huszár-ház). Preisourante und Manipulation gratis

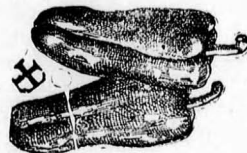
Hirdetéseket a lap számára: mindenkoron a Kínáló-hivatás: VII. Klauzá-utca 2. elötag.

Több Nagel Otto

BUDAPESTEN a nemzeti színház házában k a p h a t ó **MAGYAR ÁLLAMOS LEVELEZŐ** ES **HÁZI TITKÁR** Irta **Knorr Alajos.** Megjelent 16 füzetben. Egy-egy füzet ára 30 kr. vagy: Két kötetben egy egy irt 2.40 vagy: Diszes vászonkötésben. irt 5.20.

Ladányi lestvérek Budapest, Váci-körút 63.

Száj egykori rakéta

További elárusítók ktelegtő kelvezményben részesesnek. Vidéki megrendelések pontban (utánelvi mellett) f. szon paprika nygban és kicsinyben kapható. esztőlönlök.

A világ hírhíri valódi szegedi rózsapaprika melynek valódisága itt jelzett 981. számmal bejegyzett védjegyrept írtérvényson Váci utca 2. sz. 10-kros hartrjapapiri-csomagokbaban, valamint 1/2, 1, 1 1/2, és 1-kilos bádós-dobozokban kapható minden nagyobb fizeszerüzletben. Különösen a t. cz. háziaszonyok és vendéglősök hecses figyelmeidbe ajánljuk.